

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

29 октомври 1980 година*

„Свободно движение на капитали”

По дело 22/80

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО от страна на Amtsgericht Berlin-Schöneberg (Германия), в производството, висящо пред този съд между

Boussac Saint-Frères S.A., Lille (Франция)

и

Brigitte Gerstenmeier, Euskirchen (Федерална република Германия)

относно тълкуването на член 7 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Н. Kutscher, председател, г-н Р. Pescatore и г-н Т. Koopmans (председатели на състав), г-н J. Mertens de Wilmars, г-н Mackenzie Stuart, г-н А. O'Keefe и г-н А. Touffait, съдии,

генерален адвокат: г-н Н. Mayras,
секретар: г-н А. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 24 ноември 1979 г., постъпило в Съда на 14 януари 1980 г., Amtsgericht Berlin-Schöneberg (Местен съд), с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО, отправя въпрос относно приложението на член 7 от Договора.

2. Искане от предприятие, установено във Франция, което е продало и доставило текстилни стоки на търговец, установено във Федерална република Германия, за плащане на балансовата стойност на цената по фактурата във връзка с този договор, посредством бързото производство, известно като „Mahnverfahren”, е заведено пред немския съд. Тази процедура подпомага кредитора да се сдобие със заповед за просто и бързо плащане на специфична сума. След завеждането на иска длъжникът не се призовава или не се известява да се яви пред Съда; той обаче може да повдигне възражение, след като му бъде връчено платежно нареждане (Mahnbescheid), изготвено от Съда въз основа на

* Език на производството: немски.

попълнения от кредитора напечатан формуляр; при липса на каквото и да е възражение, платежното нареждане по искане на кредитора се превръща в заповед за принудително изпълнение (Vollstreckungsbescheid).

3. Amtsgericht взе предвид обстоятелството, че преди 1 юли 1977 г. можеше да се повдигне иск посредством тази процедура за плащане на дълг, изразен в национална или чужда валута, докато след влизането в сила на тази дата на така наречения опростяващ закон от 3 декември 1976 г., тази процедура повече не може да бъде използвана за получаването на плащане на дълг от длъжник, който е установен на територията на Германия, ако този дълг е изразен в чужда валута, при все че процедурата остава в сила за получаването на плащане на дългове, изразени в чужда валута от длъжник, който е установен в чужбина.

4. При тези обстоятелства националният съд отправи до Съда въпроса дали това изменение на немското процесуално право съставлява дискриминационна мярка по отношение на кредиторите, които са установени в други държави-членки на Общността, която трябва да бъде разглеждана като неефективна, доколкото се прилага по отношение на тях, тъй като е в нарушение на член 7 от Договора.

5. Въпреки че съдът не може да изрази мнение в контекста на член 177 от Договора относно действителността на националното право, при все това той е компетентен, за целите на сътрудничеството с националните съдилища, да извлече от въпроса тези аспекти на правото на Общността, чието тълкуване ще подпомогне националният съд при решаването на разглежданите от него проблеми.

6. От досието по делото става видно, че целта на опростяващия закон, който е причината за пораждането на несигурността на немския съд, е да се усъвършенства бързото производство за плащане на дългове посредством въвеждане на компютъризирана система. Тъй като техническото проучване разкри, че включването на искове, изразени в чужда валута, в електронната обработваща система би причинило прекомерни трудности, немските власти решиха, по принцип, да ограничат приложното поле на бързото производство за плащане до искове във връзка с дългове, изразени в немска валута. Въпреки това, те изключиха от това правило искове за плащането на дългове, изразени в чужда валута, срещу длъжници, установени на територията на някоя от договарящите държави, които са страни по Брюкселската конвенция от 27 септември 1968 г. относно съдебната компетентност и изпълнението на решенията по граждански и търговски дела, въз основа на факта, че разпоредбите на тази конвенция налагат необходимостта от такова изключение.

7. Досието по делото ясно разкрива, че обикновеното правно производство остава на разположение на кредитори, които не могат да се възползват от опростеното производство „Mahnverfahren“. Тези обикновени производства трябва да бъдат започнати от кредитор, който, след като е получил платежно нареждане като резултат от „Mahnverfahren“, среща противодействие от страна на длъжника.

8. При тези обстоятелства поставеният въпрос до Съда от страна на националният съд трябва да се разбира като питане дали член 7 от Договора

изключва национално правило от гражданска процедура, която, при все че предоставя на всеки кредитор, установен на територията на дадена държава-членка, възможността да повдига иск за плащане на дълг, независимо от валутата, в която той е изразен, посредством предприемането на обичайните правни производства пред съдилищата, предвижда опростена процедура за връщане, с която не разполага кредитор, който е завел иск за плащане на дълг, изразен в чужда валута, срещу длъжник, установен на националната територия.

9. Член 7 от Договора забранява всякаква дискриминация, основана на гражданство в сферата на приложение на Договора. С този член се забранява не само явната дискриминация, основана на гражданство, но също така и всякакви скрити форми на дискриминация, които посредством прилагането на други разграничителни критерии на практика пораждат същите последици.

10. Няма съмнение, че националният закон, който подчинява достъпът до съдилищата на условия във връзка с валутата, в която се изразяват дълговете, може на практика да постави кредитори, които са установени в другите държави-членки, в по-неблагоприятно положение от това на кредиторите, които са установени в рамките на националната територия и по този начин съставлява пречка пред търговията в общия пазар, което принципно би засегнало гражданите на другите държави-членки.

11. Правителството на Германия, което представи становище пред Съда, поддържа, че даден закон, подобен на този, който се разглежда по това дело, не може да бъде дискриминационен, тъй като разграничението, което се основава на валутата, в която е изразен дългът, се обосновава чрез обективни съображения, тъй като предвиденото по силата на немското законодателство с оглед опростяване на „Mahnverfahren“ е невъзможно в случаите на дългове, изразени в чужда валута.

12. Този аргумент не е убедителен. Независимо, че немското законодателство разполага с налична „Mahnverfahren“ за получаване на плащане на дългове, изразени в чужда валута, от длъжници, установени на територията на другите договарящи се държави, които са страни по Брюкселската конвенция, и въпреки че е установено, че изпълнението на това правило изисква такива иски, които са направени съгласно „Mahnverfahren“, да бъдат разглеждани ръчно, не може да се разчита на необходимостта да се въведе електронното обработване на всички иски, които са предмет на тази процедура, не може да се разчита на връщането на дългове, изразени в чужда валута от длъжници, които са установени в рамките на националната територия.

13. Обаче, това съображение не може да даде пълно разрешение на проблема. Разграничение, което се основава на валутата, в която се изразяват дълговете, което се прилага само до бързото производство за връщане на дългове, не съставлява, дори косвено, дискриминация по национален признак, ако страните по договора са свободни да изберат валутата, в която се изразява дългът, при условие че обикновените производства остават в сила по отношение на кредиторите, установени на територията на други държави-членки, независимо от вида на валутата, в която се изразява искът.

14. Отговорът на отнесения до Съда въпрос следователно трябва се изразява в това, че член 7 от Договора не изключва национално правило по гражданска процедура, която, при все че предоставя на всеки кредитор, установен на територията на дадена държава-членка, възможността да повдига иск за плащане на дълг, независимо от валутата, в която той е изразен, посредством предприемането на обичайните правни производства пред съдилищата, предвижда опростена процедура за връщане, с която не разполага кредитор, който е завел иск за плащане на дълг, изразен в чужда валута, срещу длъжник, установен в рамките на националната територия.

По съдебните разноски

15. Направените разноски от страна на правителството на Федерална република Германия и от Комисията на Европейските общности, които представиха своите становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнесе по въпроса, отправен му от страна на Amstgericht Berlin-Schöneberg с Определение от 24 ноември 1979 г., реши:

Член 7 от Договора за ЕИО не изключва национално правило по гражданска процедура, която, при все че предоставя на всеки кредитор, установен на територията на дадена държава-членка, възможността да повдига иск за плащане на дълг, независимо от валутата, в която той е изразен, посредством предприемането на обичайните правни производства пред съдилищата, предвижда опростена процедура за връщане, с която не разполага кредитор, който е завел иск за плащане на дълг, изразен в чужда валута срещу длъжник, установен в рамките на националната територия.

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 29 октомври 1980 година.

Подписи